

вѣкъ, а най-много слѣдъ Руско-турската война прѣзъ 1812 г., когато Добруджа е била опустошена. До Кримската война околитѣ Бабадаа и частъ отъ Хърсово и Силистренско сж имали кжшли съ неопрѣдѣлени мери. Повечето села на поменатитѣ околии, споредъ разказа на съврѣмenniцитѣ, сж били ненаселени. Тогавашиитѣ аги сж молили котленци да се заселятъ въ селата имъ, за да можало да се достави работа и животъ на бѣднитѣ имъ съселяни. Отъ друга страна турското правителство съ благодарностъ е улеснявало желаещитѣ да се заселятъ и да построятъ кжшли на пуститѣ мѣста, както то улесни подиръ Кримската война и татаритѣ. Кжшлитѣ до Кримската война, като малобройни и съ необозрими мери, имали сж отъ 3 до 6, а понѣкога и 10 хиляди овци. Слѣдъ казаната война, когато изпждениитѣ отъ Русия татари се заселиха въ Добруджа, меритѣ се стѣсниха и най-богатата кжшла не можеше да съдържа повече отъ 3 хиляди овци. Така сж сжществували котленскитѣ кжшли до послѣдната Руско-турска война, когато стана раздѣлянето на Добруджа между България и Ромжния. Днесъ котленски кжшли и котленски овчарски дружини сжществуватъ въ ромжнска и въ българска Добруджа (Балчишко и Добришко), но въ значително по-малки размѣри. За ромжнска Добруджа не можемъ положително да говоримъ, но за Добричко и Балчишко се научаваме, че десетъ на стотѣ само отъ селата нѣматъ котленски кжшли. Не съвсѣмъ слѣдователно е изчезнало котленското овчарство. Кжшли съ по 5 и 10 хиляди овци наистина не сжществуватъ. Меритѣ сж тѣсни, нескгодни за развъждане овци, повечето пжти прѣобърнати въ нивя. Овчаритѣ сж станали нови хора, и изчезнало е до нѣйдѣ онова почитание на овчаритѣ къмъ чорбаджията (стопанинтѣ на кжшлата), което най-много крѣпѣше едно врѣме котленската дружина. Но не тѣй лесно се губятъ вѣковни обичаи, и до днешенъ день по равна Добруджа още се пазятъ отъ овчаритѣ началата на дружествената организация, която пристѣпваме да опишемъ.

Уреждането на кжшлата. — Рекохме вече, че стопанинтѣ на кжшлата се нарича чорбаджия, а всичкитѣ съдружници на кжшлата, вземени въ купъ, се наричатъ дружина. Въ началото първи условия за кжшлата сж били добрата мера и, дѣто е могло да се намѣри, по-наплитко